

KAIKKI TIET VIEVÄT ROOMAAN

Antti Sorvali
Työnjohtaja
Destia Oy

ÄIDINKIELEN OPETTAJANI LUKIOSSA KIELSI ALOITTAMASTA ESSEETÄ TAI MITÄÄN MUUTAKAAN ASIATEKSTIÄ SANOILLA "JO MUINAISET ROOMALAISET" TAI "OLI SYNKKÄ JA MYRSKYINEN YÖ". PYYDÄN ANTEEKSI, LEHTORI SOPANEN. TÄMÄ EI KUITENKAAN OLE KUNNOLLISTA ASIATEKSTIÄ.

JO MUINAISET ROOMALAISET tajusivat, että avaintekijä valtakunnan laajentumiseen ja sen hallintaan on hyvä ja kestävä tieverkko. Jos yhteiskunta arvostellaan infraan kohdistetun rahan ja työmäärän perusteella, Rooman vertausta ei ole ollut ja tuskin enää tuleakaan. Roomalaiset viat olivat parhaimmillaan muutaman metrin leveitä, kivellä päällystettyjä teitä ojineen, kallistuksineen ja pientareineen. Periaatteena oli rakentaa mahdollisimman kestävä ja huoltovapaa tieverkko.

Yksinkertaisimmillaan päällystetty tie oli tampatun soran päälle ladottuja kiviä, mutta tähänkin päivään saakka on säilynyt teitä, joissa oli useita rakennerokkia, kuten soraa ja betonia. Myös kivetyksen väleissä käytettiin betonia tienpinnan tasoittamiseksi. Perinteinen suomalainen tie noudattaa samaa kerrosperiaatetta siltä osin, että päällysteen päälle on laitettu valupaikkausta, jonka päällä on usein lisää valupaikkausta. Näiden paikkauskerrosten reiät on usein täytetty öljysoralla.

Suurimmillaan Rooman valtakunnan 400 000 kilometrin tiestöstä arviolta 85 000 kilometriä oli kivetty. Loput olivat pääasiassa sora-

Asterix - Kultainen sirppi

Egmont Kustannus <https://blogi.egmontkustannus.fi/category/lahjavinkki/page/6/>

ROOMALAISET VIAT OLIVAT PARHAIMMILLAAN MUUTAMAN METRIN LEVEITÄ, KIVELLÄ PÄÄLLYSTETTYJÄ TEITÄ OJINEEN, KALLISTUKSINEEN JA PIENTAREINEEN.

Via Appia, rakennettu 300-luvulla eaa.

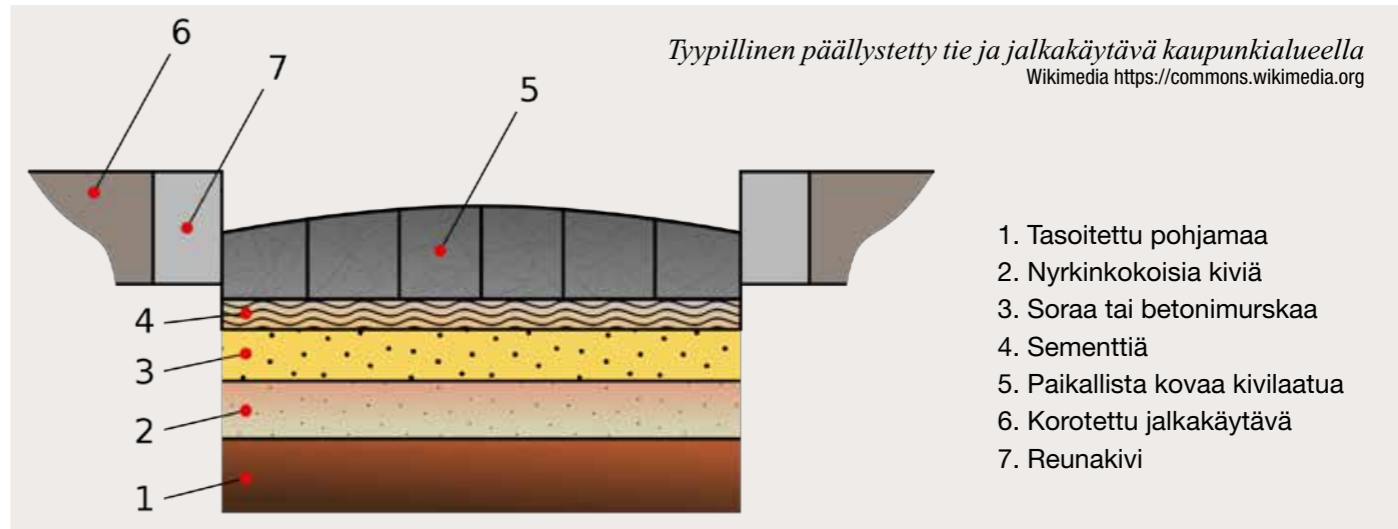
Wikimedia <https://commons.wikimedia.org>

Asutusalueiden teistä vastasivat paikalliset viranomaiset, eikä kaupunkialueilla saanut käyttää kulkuneuvoja muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Suomi on kävelykaduille ja kaupunkibulevardeille antanut tilaa vasta 2000-luvulla. Pääpaino asutusalueillakin oli kulutuskestävyydessä ja hulevesien hallinnassa niin kaduilla kuin jalkakäytävilläkin.

Tieala on peruserperiaatteeltaan muuttunut yllättävän vähän aikakaudesta, jolla kaleerit seilasivat Mare Internumin turkooseilla aalloilla ruumat pullollaan aarteita imperiumin kaukaisimmista provinseista ja barbaarit pidettiin kurissa gladiuksen ja pilumin voimin. Tänne Luoteis-Siperian korpiin roomalaiset eivät koskaan valtakuntaansa ja sen verisuonina toimivaa tieverkostoaan koskaan ulottaneet, kenties kylmän ja vaihtelevan talven, roudan sekä ennen kaikkea virkamiesten asettamien ankarien tienhoidon laatuvaatimusten vuoksi. Suolan ja hiekoitussepin tonnihinnatkin ovat saattaneet olla jotain ihan muuta kuin nykypäivänä, vaikka orjia hyödyntämällä alihankinnassa on todennäköisesti saatu merkittäviä kustannussäästöjä. Pienen gallialaiskylänkin

mielestä roomalaiset olivat hulluja, mutta tuskin sentään tyhmiä. Mielenkiintoisena yksityiskohtana mainittakoon vielä, että suuri julkinen päätie tai maantie nimettiin usein sen rakennuttaneen, korjanneen tai päällystäneen korkearvoisen virkamiehen mukaan. Seuraava Suomen valtatiehanke olisi tätä periaatetta noudattaen nimeltään *Via Marin*.

Kirjoittaja työskentelee alueurakan työjohtajana ja on saanut kaiken Rooman valtakuntaan liittyvän tietonsa René Goscinnyn ja Albert Uderzon Asterix-sarjakuvista sekä Conn Igguldenin Keisari-kirjasarjasta. Faktojen tarkastuksiin on saatettu käyttää Wikipediaa, vaikka lehtori Sopanen olisi kieltänyt varmasti senkin.

Tyypillinen päällystetty tie ja jalkakäytävä kaupunkialueella
Wikimedia <https://commons.wikimedia.org>